

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Спільна політика безпеки та оборони ЄС»

Солових Є.М., к.політ.н., доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Галузь знань		29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми		«Міжнародні відносини»		Тип дисципліни	за вибором
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять		
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять
	4	120	32	32	41

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з :

«Вступ до фаху», «Політична географія світу», «Політології», «Історія дипломатії та зовнішньої політики», «Теорії міжнародних відносин», «Зовнішньої політики держави» тощо.

Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою

«Формування та реалізація політики ЄС: як функціонує об'єднана Європа» <https://euneighbourseast.eu/uk/opportunities/onlajn-kurs-formuvannya-ta-realizacziya-polityky-yes-yak-funkcionuye-obyednana-yevropa/>;
Курс «Європейська політика в умовах війни» <https://sdplatform.org.ua/epcourse>.

Мета курсу: Метою навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти розуміння теоретичних знань та практичних навичок роботи щодо загального та цілісного знання про генезис зовнішньополітичної співпраці західноєвропейських держав, інституційне та правове утворення спільної політики безпеки та оборони ЄС за умов нових викликів та загроз ЄС, вплив Брексіту на європейську безпеку, а також взаємовідносини ЄС – Україна.

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
<p>ЗК4 – знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК5 – здатність працювати в міжнародному контексті</p> <p>ЗК7 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p>	<p>СК2 – здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема, політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;</p> <p>СК4 – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень;</p> <p>СК8 – усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені;</p> <p>СК9 – здатність застосовувати знання характеристики розвитку країн та регіонів, особливостей закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем;</p> <p>СК16 – здатність здійснювати всебічний аналіз причин і наслідків сучасних міжнародних конфліктів;</p> <p>СК17 – розуміння основ сучасного міжнародного права та здатність застосовувати міжнародно-правові норми та принципи</p>

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)

РН02 – знати та розуміти природу та динаміку міжнародних процесів, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів

РН09 – знати основи, норми та принципи сучасного міжнародного права

РН11 – здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси

РН18 – розуміти та застосовувати для розв’язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо;

РН22 – аналізувати причини та наслідки сучасних міжнародних конфліктів тощо.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Теми	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Генеза зовнішньополітичної та оборонної співпраці західноєвропейських держав	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Тема 2. Перші основні договори та документи Європейського Союзу: загальна характеристика та їх безпекова складова	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Тема 3. Спільні політики Європейського Союзу	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Тема 4. Спільна енергетична політика ЄС	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
Тема 5. Екологічна політика Європейського Союзу	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Тема 6. Арктична політика країн ЄС	Лекція		Лекція-бесіда
	Лекція		Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Тема 7. СБОП після Brexit: вплив Brexit на європейську безпеку	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення

	Семінарське заняття		
Тема 8. Взаємовідносини ЄС – Україна. Проблемні питання українського оборонно-промислового комплексу	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Лекція	-	Лекція-бесіда
	Семінарське заняття	5	Підготовка доповідей та їх обговорення
	Семінарське заняття		
Індивідуальне завдання (у формі контрольної роботи)	, з яких 8 балів – за текстову частину (аналітичне обґрунтування обраної теми, актуальність та різноманітність джерел, структурованість та логічність викладення матеріалу, самостійність висновків) та 7 балів – за презентацію результатів контрольної роботи, взаємодії з аудиторією, повноту відповідей за темою контрольної роботи.	15 балів	Контрольна робота на тему «Аналіз внутрішньої та безпекової політики на прикладі однієї із країн ЄС» . 1. На прикладі однієї із країн ЄС (за вибором здобувача) проаналізувати, як одна із спільних політик ЄС співвідноситься з внутрішньою політикою обраної Вами держави ЄС. Для аналізу можна обрати одну з будь-яких спільних політик ЄС: екологічну, енергетичну, торговельну, соціальну, інформаційну, спільну транспортну тощо. 2. Проаналізувати безпекову політику однієї із країн ЄС. При обранні теми для дослідження здобувач узгоджує її з викладачем.
Підсумковий контроль знань (залік)		30	Структура заліку: 1. Тестування за темами дисципліни (за одне тестове питання у випадку правильної відповіді – 1 бал x 30 питань = 30 балів).
		10	2. Творче завдання (у формі звіту) – (презентація результатів проведеного аналітичного дослідження). Назва творчої роботи: «Аналіз внутрішньої політики на прикладі однієї із країн ЄС».

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) – MOODL

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

<u>Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни</u>	Солових Є.М. Дистанційний курс «Спільна зовнішня політика та політика безпеки ЄС», дистанційна платформа Moodle, https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5834
1) Офіційний вісник Європейського Союзу, Lex https://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html	1. Новікова Л. В., Солових Є. М. / Національні інтереси як складова зовнішньої політики: Україна та ЄС. Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (11 квітня 2019 року, м. Харків). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, С. 137-141, 2019.
2) Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint	2. Солових Є.М., Солових В.П. Політика держав ЄС під час пандемії COVID-19: міжнародний аспект

<p>3) Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти http://international-relations.knukim.edu.ua/</p> <p>4) Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки http://univ.kiev.ua/ua/science/journals/ir-ps</p> <p>5) Науковий журнал “Екологічна безпека” http://www.kdu.edu.ua/EKB_jurnal/main.php</p>	<p>у збірнику «Стратегічні напрями зовнішньої політики Європейського Союзу» матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 23 квітня 2021 року) / за ред. Доценко О. М., Новікової Л. В., Червяцовой А. О. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 382 с. (стор. 322-325)</p> <p>3. Грубінко А.В. Європейський Союз після Врехит: продовження історії Моногр. / А.В. Грубінко, А.Ю. Мартинов. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 258 с.</p> <p>4. Європейський Союз: навчальний посібник/Волинський національний університет імені Лесі Українки ; за ред.. А.О. Бояр, С.В. Федонюк – Київ, 2020 . 594 с.</p> <p>5. Основи права Європейського Союзу: підручник / [Т.М. Анакіна, О.А. Гавриленко, Ф. Крістіані та ін.]; за заг. ред. Т.Л. Сироїд; [координатор проекту А.О. Червяцова]; Харків. Нац. ун-т імені В.Н. Каразіна. Харків: Право, 2018. 456 с.</p> <p>6. Стратегія національної безпеки України від 14 вересня 2020 р.: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0005525-20#Text</p> <p>7. Українська призма: Зовнішня політика 2021. Аналітичне дослідження // ГО «Рада зовнішньої політики “Українська призма”», Фонд ім. Ф. Еберта. Київ, 2021. 344 с.</p> <p>8. Robert Schuman: the architect of the European integration project [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL//europa.eu/about-eu/euhistory/founding-fathers/pdf/robert_schuman_en.pdf (Last Accessed: 31.10.2022).</p> <p>9. Raspotnik A., Stepien A. Oops, they did it again: The European Union’s 2021 Arctic Policy Update. October 28, 2021. The Arctic Institute : web-site. URL: https://www.thearcticinstitute.org/oops-they-did-it-again-european-union-2021-arctic-policy-update/ (Last Accessed: 31.10.2022).</p>
---	---

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання екзамену відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Самостійна робота включає в себе: підготовку індивідуального завдання / контрольну роботу
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
- Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, К1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
	Робота у продовж семестру	

Тестування онлайн до окремих тем	виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За темами, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей. Тестування проводиться за темами 3-6 (0, 5 x 10) = 5 б.	5
Усне опитування / навчальна дискусія за питаннями практичного заняття	Висока активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння певного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	2
	Активність здобувача на практичному занятті, демонстрація засвоєння певного обсягу матеріалу теми, ознайомлення із запропонованими джерелами, уміння робити висновки, але здобувач припустився окремих помилок.	1
Робота над аналітичними завданнями, індивідуальними, творчими завданнями тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував фрагментарне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, та припустився суттєвих помилок	1
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	зміст контрольної роботи відповідає темі і розкриває її значною або повною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам.	6-8
	зміст контрольної роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам.	4-6
	зміст контрольної роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.	1-4
Тестування за окремими темами	Виставляється здобувачу вищої освіти за одне тестове питання у випадку правильної відповіді. За темами, де передбачено тестування, пропонується 10 тестових питань закритого типу та з декількома варіантами відповідей. Тестування проводиться за темами 3-6 (0, 5 x 10) = 5 б.	5
За захист виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано повні та обґрунтовані відповіді на питання.	6-7
	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, використано ілюстративний матеріал, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	4-6

	не достатньо чітко та стисло викладено основні результати дослідження, надано не повні та не обґрунтовані відповіді на питання.	1-4
Підсумковий контроль (екзамен)		
Тестування онлайн до кожної теми	за одне тестове питання у випадку правильної відповіді – 1 бал x 30 питань = 30 балів. Всі питання закритого типу та з декількома варіантами відповідей.	30
Творче завдання (залік)	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій презентації творчої роботи продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно, логічно та чітко інтерпретувати одержані результати, здійснювати аналітичне прогнозування у сфері аналізу зовнішньої політики.	9-10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації творчої роботи продемонстрував всебічні, глибокі систематизовані знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, вміє грамотно, логічно та чітко інтерпретувати одержані результати, але припустився окремих несуттєвих помилок	7-8
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній та письмовій презентації творчої роботи продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, вміє грамотно, а не зовсім логічно та не чітко інтерпретувати одержані результати, та припустився окремих несуттєвих помилок	4-6
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій презентації творчої роботи продемонстрував недостатні знання основного програмного матеріалу, проте в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення	1-3
Самостійна робота		
	Підготовка до семінарських занять (вивчення теоретичного матеріалу), підготовка до тестування	8
	Підготовка до дискусій, структурованих дебатів, обговорення проблемних питань.	8
	Вивчення актуальної літератури за запропонованою літературою (обговорення в аудиторії в контексті вивчення теми).	8
	Підготовка до контрольної роботи.	17